

รายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
อำเภอ.....สตึก..... จังหวัด.....บุรีรัมย์.....
ข้อมูล ณ วันที่ ๒๒ เดือน กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

=====

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ

๑. ชื่อ-สกุลนายคำนึง เจริญศิริ.....

๓. ที่อยู่ ๗๗/๒ หมู่ที่ ๑๖ ต.ชุมแสง อ.สตึก จ.บุรีรัมย์ โทรศัพท์ ...๐๙๘-๕๘๔๓๐๗๕.....Facebook

เกิด พ.ศ. ๒๕๑๘ ปัจจุบันอายุ ๕๐ ปี

๔. สถานภาพ ☐ โสด ☒ สมรส ☐ หย่าร้าง

๕. ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย.....

สถาบันการศึกษาโรงเรียนเมืองแกพิทยาคม...

คณะ/สาขาวิชา-.....

๖. อาชีพปัจจุบัน

☒ ๖.๑ ประกอบอาชีพการเกษตรเพียงอย่างเดียว

☐ ๖.๒ ประกอบอาชีพการเกษตร และประกอบอาชีพอย่างอื่นนอกเหนือจากเกษตร

ระบุ.....

๗. รายได้จากการประกอบอาชีพการเกษตร๑๑๐,๐๐๐..... บาท/ปี

๘. เป็นเกษตรกรต้นแบบ ศพก. หลัก เมื่อปี พ.ศ. ...๒๕๖๐.....

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. สินค้าหลัก...ข้าว.....

๒. แปลงเรียนรู้ มีจำนวน๒.....แปลงเรียนรู้ ประกอบด้วย

๑.แปลงเรียนรู้ด้านข้าว ๒.แปลงเรียนรู้ด้านพืชผัก

๓. ฐานเรียนรู้ จำนวน.....๕.....ฐานเรียนรู้ ประกอบด้วย

๑.ฐานเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ๒.ฐานเรียนรู้การลดต้นทุนการผลิต ๓.ฐานเรียนรู้การทำปุ๋ยหมัก, น้ำหมักชีวภาพ ๔.ฐานเรียนรู้การเพาะพันธุ์กล้าไม้ ๕.ฐานเรียนรู้การผลิตเชื้อราไตรโคเดอร์มา

๔.หลักสูตรการเรียนรู้ จำนวน.....๔.....หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๑หลักสูตรหลัก จำนวน๒..... หลักสูตร ประกอบด้วย

- การลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มผลผลิต - การจัดการโรคและแมลงศัตรูพืช

๔.๒หลักสูตรบังคับ จำนวน๒..... หลักสูตร ประกอบด้วย

- เศรษฐกิจพอเพียง เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน

- การจัดทำบัญชีครัวเรือน

๔.๓หลักสูตรเสริม จำนวน๑..... หลักสูตร ประกอบด้วย

-การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า

๔.๔ หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของ ศพก. (ให้ระบุนาจำนวน ๑ หลักสูตร พร้อมระบุวัตถุประสงค์ เนื้อหา และรูปแบบการถ่ายทอดความรู้)

๔.๑ หลักสูตรการลดต้นทุนการผลิตและการเพิ่มผลผลิต

๔.๒ วัตถุประสงค์

- เพื่อให้เกษตรกรมีต้นทุนการผลิตลดลงและมีผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้น
- ผลผลิตมีคุณภาพได้มาตรฐาน สร้างโอกาสในการแข่งขันสินค้าเกษตร

๔.๓ การถ่ายทอดความรู้

๔.๓.๑ การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว การเลือกใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวที่ได้มาตรฐานผลิตจากแปลงผลิต เมล็ดพันธุ์ข้าวแบบอินทรีย์ มีเปอร์เซ็นต์ความงอกสูง ปราศจากโรคแมลงและเมล็ดวัชพืชตลอดจนวิธีการในการ ดูแลรักษา จนถึงขั้นตอนการเก็บเกี่ยว

๔.๓.๒ การป้องกันและกำจัดศัตรูพืช

- การจัดการศัตรูพืชโดยวิธีเขตกรรม
- การใช้สารชีวภัณฑ์ เชื้อราปฏิปักษ์ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา (Trichoderma) หรือเชื้อ ราบิวเวอเรีย หรือเมธาไรเซียม ในการควบคุมโรคและแมลงศัตรูข้าว.

๔.๓.๓ การผลิตปุ๋ยหมัก จากเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เช่น ฟางข้าว ปุ๋ยคอก เศษพืช และใช้วัสดุเหลือใช้จากการเกษตร เพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงบำรุงดินทดแทนการใช้ปุ๋ยเคมีในนาข้าว

๕. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับ จังหวัด (การเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนฯ อย่างเป็นรูปธรรม ให้อธิบายวิธีการ และแนวทางในการเข้าร่วม จัดทำแผนอย่างละเอียด)

คณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด ให้สำนักงานเกษตรอำเภอดำเนินการถอด บทเรียนศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) หลัก ตามแนวทางการถอดบทเรียนฯ ดังนี้ 1) จัดทำและส่งไฟล์แบบรายงานแผนการถอดบทเรียนศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) หลัก ที่บันทึกในรูปแบบ Excel ภายในวันที่ 2 พฤษภาคม 2568 2) จัดทำและส่งไฟล์แบบรายงานผลการ ถอดบทเรียนศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) หลัก ที่บันทึกในรูปแบบ Word และ Pdf ภายในวันที่ 15 สิงหาคม 2568

โดยคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัดได้ร่วมกันวางแผนการดำเนินงาน การถอด บทเรียนผ่านการประชุมคณะกรรมการเครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ระดับจังหวัด ได้กำหนดแผนการดำเนินงานและการสรุปผลการดำเนินงานอย่างชัดเจน

๖. การจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. (แผนราย ศพก.) (มีการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ใครบ้างเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผน และให้แนบแผนฯ)

แบบรายงานผลการดำเนินงานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

อำเภอ.....สภ.จังหวัด.....ปี.....

ที่	รายละเอียดกิจกรรม	ผู้ดำเนินการ	สถานที่ดำเนินการ	แผนการปฏิบัติงาน					แผนการปฏิบัติงาน					แผนการปฏิบัติงาน					แผนการปฏิบัติงาน					แผนการปฏิบัติงาน				
				สัปดาห์ที่ ๑					สัปดาห์ที่ ๒					สัปดาห์ที่ ๓					สัปดาห์ที่ ๔					สัปดาห์ที่ ๕				
				สัปดาห์ที่ ๑	สัปดาห์ที่ ๒	สัปดาห์ที่ ๓	สัปดาห์ที่ ๔	สัปดาห์ที่ ๕	สัปดาห์ที่ ๑	สัปดาห์ที่ ๒	สัปดาห์ที่ ๓	สัปดาห์ที่ ๔	สัปดาห์ที่ ๕	สัปดาห์ที่ ๑	สัปดาห์ที่ ๒	สัปดาห์ที่ ๓	สัปดาห์ที่ ๔	สัปดาห์ที่ ๕	สัปดาห์ที่ ๑	สัปดาห์ที่ ๒	สัปดาห์ที่ ๓	สัปดาห์ที่ ๔	สัปดาห์ที่ ๕	สัปดาห์ที่ ๑	สัปดาห์ที่ ๒	สัปดาห์ที่ ๓	สัปดาห์ที่ ๔	สัปดาห์ที่ ๕
๑	ตั้งศูนย์ศพก.	จัดซื้อ/จ้าง																										
๒	ประชุมวางแผนการดำเนินงาน	จัดซื้อ/จ้าง																										
๓	ส่งแผนการดำเนินงานให้กรมส่งเสริมการเกษตร	จัดซื้อ/จ้าง																										
๔	ลงพื้นที่ดำเนินการกับเกษตรกรรายย่อย ครีที่ ๑	ศูนย์ศพก.	ศพก.อำเภอ.....																									
๕	ลงพื้นที่ดำเนินการกับเกษตรกรรายย่อย ครีที่ ๒	ศูนย์ศพก.	ศพก.อำเภอ.....																									
๖	ลงพื้นที่ดำเนินการกับเกษตรกรรายย่อย ครีที่ ๓	ศูนย์ศพก.	ศพก.อำเภอ.....																									
๗	ตรวจสอบข้อมูลตามหลักวิชาการ	ศูนย์ศพก.	ศพก.อำเภอ.....																									
๘	คืนข้อมูลให้เกษตรกร (ให้เกษตรกรตรวจสอบก่อนจัดทำรายงาน)	ศูนย์ศพก.	ศพก.อำเภอ.....																									
๙	จัดทำรายงานผลการดำเนินงาน	ศูนย์ศพก.	ศพก.อำเภอ.....																									
๑๐	เผยแพร่การดำเนินงาน	ศูนย์ศพก.	ศพก.อำเภอ.....																									
๑๑	ส่งรายงานผลการดำเนินงานให้กรมส่งเสริมการเกษตร	จัดซื้อ/จ้าง	ศพก.อำเภอ.....																									
หมายเหตุ : รายการที่ดำเนินการลงในแผนการดำเนินงาน																												

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. ผลสำเร็จในกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรต้นแบบที่มีการนำวิชาการ เทคโนโลยีการเกษตร มาปรับใช้ใน ศพก. จนเกิดผลสำเร็จในการทำเกษตร พร้อมเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรในพื้นที่

๑.๑ แรงบันดาลใจและจุดเริ่มต้น

๑) อะไรคือแรงบันดาลใจในการเริ่มต้นการปรับเปลี่ยนการทำเกษตรแบบเดิม ๆ สู่การทำเกษตรแบบใช้หลักวิชาการหรือเทคโนโลยีในกิจกรรมการเกษตรของท่าน

การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมต่างๆ มาประยุกต์ใช้ในการทำเกษตร ช่วยให้เกษตรกรสามารถต้นทุนการผลิตลดลงและมีผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้น ผลผลิตมีคุณภาพได้มาตรฐาน สร้างโอกาสในการแข่งขันสินค้าเกษตร สร้างความยั่งยืนในการผลิต และเป็นการรักษาสินแวดล้อม

ปัญหาหรือความท้าทายอะไรที่ผลักดันให้เกิดการทำเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้

ในปัจจุบันแรงงานในการทำเกษตรกำลังลดลง ทำให้ภาคการเกษตรของไทยต้องปรับตัวเข้าสู่การทำเกษตรสมัยใหม่ รวมทั้งสภาวะโลกร้อนส่งผลกระทบต่อภาคการเกษตรอย่างมาก เกษตรกรต้องเผชิญกับความเสี่ยงจากภัยพิบัติทางธรรมชาติ เช่น ภัยแล้ง น้ำท่วม และความแปรปรวนของสภาพอากาศ ซึ่งส่งผลกระทบต่อการเพาะปลูกและการเลี้ยงสัตว์ จึงต้องมีการปรับเปลี่ยนการทำเกษตรแบบเดิม ๆ มาใช้เทคโนโลยีในกิจกรรมการเกษตร เช่น โดรนเพื่อการเกษตร, โรงเรือนปลูกพืชระบบปิด และการใช้แอปพลิเคชันสำหรับเกษตรกร

๑.๒ รายละเอียดของการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในแปลงเรียนรู้ ฐานเรียนรู้

๑) การทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตรใดที่ได้นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร (เช่น การลดการเกิดปัญหาเรื่องดิน น้ำ อากาศ ในพื้นที่ การลดต้นทุนการผลิต การลดการระบาดของศัตรูพืช การเพิ่มผลผลิต การเพิ่มมูลค่าผลผลิต ได้มีการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาปรับใช้อย่างไรบ้าง)

-การลดการระบาดของศัตรูพืช โดยใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ปัจจุบันสภาพดินในแปลงปลูกพืชทั่วไปมีความเสื่อมโทรมลงอย่างมาก เนื่องจากเกษตรกรมีการใช้สารเคมี สารปราบศัตรูพืชและปุ๋ยเคมี โดยไม่เคยปรับปรุงบำรุงดิน จึงทำให้พืชไม่เจริญเติบโต ประสบปัญหาการระบาดของโรคเชื้อราทางดิน การใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาพร้อมกับสารปรับค่าความเป็นกรด-ด่างของ จึงเป็นอีกวิธีที่สามารถช่วยแก้ปัญหาดังกล่าวได้ อีกทั้งยังช่วยลดปริมาณการใช้ปุ๋ยเคมีได้อีกด้วย

๒) อธิบายขั้นตอนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการเกษตรของท่าน

๑. การศึกษาและประเมินความเหมาะสม: ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมที่สนใจ เช่น โดรนเพื่อการเกษตร, เซ็นเซอร์วัดสภาพดิน, ระบบให้น้ำอัตโนมัติ, หรือเทคโนโลยีชีวภาพวิเคราะห์ความเหมาะสมของเทคโนโลยีกับสภาพพื้นที่, ชนิดของพืช/สัตว์

๒. การวางแผนการนำเทคโนโลยีมาใช้: กำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการนำเทคโนโลยีมาใช้ เช่น ลดต้นทุน, เพิ่มผลผลิต, หรือปรับปรุงคุณภาพ,วางแผนการติดตั้ง, การใช้งาน, และการบำรุงรักษาเทคโนโลยี

๓. การฝึกอบรมและเรียนรู้: จัดอบรมให้เกษตรกรและผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการใช้งานและการบำรุงรักษาเทคโนโลยี สร้างความเข้าใจและทักษะในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากเทคโนโลยี ส่งเสริมการเรียนรู้และการปรับตัวของเกษตรกรต่อเทคโนโลยีใหม่ๆ

๔. การปรับปรุงและบำรุงรักษา: ติดตามและประเมินผลการใช้งานเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง.

๕. การประเมินผลและพัฒนา: ประเมินผลลัพธ์ที่ได้จากการนำเทคโนโลยีมาใช้ เช่น ปริมาณผลผลิต, ต้นทุนการผลิต, และคุณภาพของผลผลิต เปรียบเทียบผลลัพธ์ที่ได้กับเป้าหมายที่ตั้งไว้

๓) อธิบายขั้นตอนการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการ เช่น การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การปรับเปลี่ยนพันธุ์พืชที่ทนต่อสภาพภูมิอากาศ ด้านทานต่อโรคแมลง เป็นต้น (ให้อธิบายขั้นตอน วิธีการอย่างละเอียด)

การใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา (Trichoderma) เป็นชีววิธีที่มีประสิทธิภาพในการลดการระบาดของศัตรูพืช โดยเฉพาะโรคที่เกิดจากเชื้อราในดิน เช่น โรครากเน่า โคนเน่า และโรคอื่นๆ ไตรโคเดอร์มาเป็นเชื้อราปฏิปักษ์ที่สามารถควบคุมและกำจัดเชื้อราก่อโรคพืชได้หลายชนิด

วิธีการใช้ไตรโคเดอร์มาในการลดการระบาดของศัตรูพืช:

๑. คลุกเมล็ด: ผสมเชื้อราไตรโคเดอร์มากับเมล็ดพันธุ์พืชก่อนปลูก เพื่อป้องกันโรคที่อาจเกิดกับเมล็ดและต้นกล้า

๒. รองกันหลุม: ใส่เชื้อราไตรโคเดอร์มาลงในหลุมปลูกพร้อมกับปุ๋ยหมักหรือวัสดุปลูก เพื่อป้องกันโรคที่เกิดจากเชื้อราในดิน.

๓. ผสมกับวัสดุปลูก: คลุกเคล้าเชื้อราไตรโคเดอร์มากับวัสดุปลูกก่อนนำไปเพาะกล้า เพื่อป้องกันโรคและส่งเสริมการเจริญเติบโตของต้นกล้า.

๔. ฉีดพ่น: ผสมเชื้อราไตรโคเดอร์มากับน้ำและฉีดพ่นลงดิน บริเวณโคนต้นพืช และทั่วทรงพุ่ม เพื่อป้องกันและควบคุมโรคพืช.

๕. แช่เมล็ดพันธุ์พืชในน้ำที่ผสมเชื้อราไตรโคเดอร์มา เพื่อป้องกันโรคและส่งเสริมการงอกของเมล็ด

๒. ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร: ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการนำนวัตกรรม/เทคโนโลยีมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรคืออะไร เช่น ต้นทุน รายได้ ผลผลิต (ใส่รายละเอียดข้อมูลเชิงตัวเลขเพิ่มเติมเพื่อการเปรียบเทียบเชิงประจักษ์ และให้ระบุสินค้าเกษตรที่ทำการผลิตใน ศพก.ของท่าน)

๒.๑ สินค้าเกษตรที่มีการดำเนินกิจกรรมใน ศพก. มีดังนี้

๑) สินค้าเกษตร ด้านพืช ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๒.....ชนิด ประกอบด้วย

๑.๑)ข้าว.....พื้นที่ปลูกจำนวน.....๑๐.....(ไร่-งาน-วา)

๑.๒)พืชผัก.....พื้นที่ปลูกจำนวน.....๒.....(ไร่-งาน-วา)

๑.๓)-.....พื้นที่ปลูกจำนวน.....-.....(ไร่-งาน-วา)

๒) สินค้าเกษตร ด้านประมง ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๑.....ชนิด ประกอบด้วย

๒.๑)ปลานิล.....จำนวน.....๑.....(..บ่อ...)

๒.๒)-.....จำนวน.....-.....(หน่วย.....)

๒.๓)-.....จำนวน.....-.....(หน่วย.....)

๓) สินค้าเกษตร ด้านปศุสัตว์ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๑.....ชนิด ประกอบด้วย

๓.๑)วัว.....จำนวน.....๘.....(ตัว)

๓.๒)-.....จำนวน.....-.....(ตัว)

๓.๓)-.....จำนวน.....-.....(ตัว)

๔) สินค้าเกษตร ด้านอื่น ๆ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๑.....ชนิด ประกอบด้วย

๔.๑)เพาะพันธุ์กล้วยไม้.....จำนวน.....๒๕,๐๐๐.....(..ถุงดำ)

๔.๒)-.....จำนวน.....-.....(หน่วย.....)

๔.๓)-.....จำนวน.....-.....(หน่วย.....)

๒.๒ ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรใน ศพก.มีดังนี้ (ในระบุด้านทุนการผลิตสินค้าเกษตรหลัก)

๑) สินค้า.....ข้าว.....มีต้นทุนการผลิต ดังนี้

๑.๑)ค่าไถ...(๒ครั้ง).....เป็นเงิน.....๕๐๐.....บาท/ไร่

๑.๒)ค่าเมล็ดพันธุ์.....เป็นเงิน.....๔๒๐.....บาท/ไร่

๑.๓)ค่าปุ๋ย.....เป็นเงิน.....๕๐๐.....บาท/ไร่

๑.๔)ค่าสารป้องกันและกำจัดศัตรูพืช.....เป็นเงิน.....๒๐๐.....บาท/ไร่

๑.๕)ค่าเก็บเกี่ยว.....เป็นเงิน.....๕๕๐.....บาท/ไร่

รวมต้นทุนการผลิต๒,๑๗๐.....บาท/ไร่

รายได้๔,๖๐๐.....บาท/ไร่

๒.๓ รายได้ของเกษตรกรต้นแบบ มีดังนี้

๑) รายได้รายวัน (ได้รายวันจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกวันของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ..จำหน่ายกล้วยไม้ ,จำหน่ายผัก เฉลี่ยรายได้วันละ.....๔๐๐.....บาท/วัน

๒) รายได้รายสัปดาห์ (ได้รายสัปดาห์จากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกสัปดาห์ของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....-.....

เฉลี่ยรายได้สัปดาห์ละ.....-.....บาท/สัปดาห์

๓) รายได้รายเดือน (ได้รายได้จากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกเดือนของท่าน)
ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....-.....
เฉลี่ยรายได้เดือนละ.....-.....บาท/เดือน

๔) รายได้รายปี (ได้รายได้จากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกปีของท่าน)
ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....ข้าว.....
เฉลี่ยรายได้ปีละ.....๙๐,๐๐๐.....บาท/ปี

๒.๔ ประโยชน์ที่ได้รับ (ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง เกษตรกรรายอื่น และประโยชน์ที่เกิดกับชุมชนมีอะไรบ้าง)

๑. มีต้นทุนการผลิตลดลงและมีผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้น
๒. ผลผลิตมีคุณภาพได้มาตรฐาน สร้างโอกาสในการแข่งขันสินค้าเกษตร
๓. เกษตรกรมีความเข้มแข็ง และพึ่งพาตนเองได้

๓. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์:

๓.๑ เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรของท่านมีการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมหรืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่แปลงเกษตรของท่านและชุมชนอย่างไร

- เชื้อราไตรโคเดอร์มา คือ เชื้อราชนิดหนึ่งที่ดำรงชีวิตอยู่ในดิน อาศัยเศษซากอินทรีย์วัตถุเป็นอาหาร โดยไม่มีอันตรายกับพืช คน สัตว์และแมลง มีคุณสมบัติในการควบคุมและทำลายเชื้อราสาเหตุโรคพืชทางดิน จึงทำให้พืชมีระบบรากที่สมบูรณ์ แข็งแรง หาดอาหารได้มาก ต้นพืชจึงสมบูรณ์ให้ผลผลิตสูง และคุณภาพด

- การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับปุ๋ยเคมี
- การปลูกพืชหมุนเวียน เพื่อลดการใช้สารเคมี
- การปลูกพืชหลากหลายชนิด การสร้างระบบนิเวศที่ยั่งยืน
- การปลูกป่า การปรับปรุงดิน การจัดการน้ำ

๓.๒ ประโยชน์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (ที่เกิดจากการทำกิจกรรมทางการเกษตร ใน ศพก.)

- ช่วยรักษาความหลากหลายทางชีวภาพ ป้องกันการสูญพันธุ์ของพืช
- เป็นแหล่งอาหาร
- การอนุรักษ์ดินและน้ำช่วยให้มีการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน
- มีสภาพแวดล้อมที่ดี และแหล่งน้ำที่สะอาด ทำให้คุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

๔. ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะ ศพก. ที่เป็นเชิงประจักษ์

๔.๑ ผลสำเร็จการปฏิบัติงานในฐานะ ศพก. เป็นที่ประจักษ์

๔.๑.๑ มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่

- มีข้อมูลพื้นฐานของ ศพก.หลัก และศพก.เครือข่าย

๔.๑.๒ การให้บริการในการเป็นจุดอบรม ศึกษาดูงาน และเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้

๑. แปลงเรียนรู้ด้านข้าว
๒. แปลงเรียนรู้ด้านพืชผัก

ฐานเรียนรู้ จำนวน.....๕.....ฐานเรียนรู้ ประกอบด้วย

๑. ฐานเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง
๒. ฐานเรียนรู้การลดต้นทุนการผลิต
๓. ฐานเรียนรู้การทำปุ๋ยหมัก, น้ำหมักชีวภาพ
๔. ฐานเรียนรู้การเพาะพันธุ์กล้าไม้
๕. ฐานเรียนรู้การผลิตเชื้อราไตรโคเดอร์มา

๔.๑.๓ การให้บริการด้านการแก้ไขปัญหา เป็นที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหของเกษตรกรในพื้นที่ รวมถึงการรับเรื่องร้องเรียนในพื้นที่

- ให้เกษตรกรในชุมชนมาเรียนรู้และปฏิบัติจริงในเรื่องที่ต้องการแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรให้ตรงกับความต้องการ

๔.๑.๔ การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านวิชาการเกษตร

- เป็นจุดที่ให้บริการข้อมูลข่าวสารและบริการด้านการเกษตรต่าง ๆ กับเกษตรกร และใช้ ศพก. เป็นจุดนัดพบในการพบปะพูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรกับเกษตรกร และเกษตรกรกับเกษตรกรด้วยกันเอง โดยมีการจัดทำแปลงเรียนรู้และฐานเรียนรู้ไว้ให้ศึกษา

๔.๑.๕ การขยายผลองค์ความรู้สู่การปฏิบัติของเกษตรกร (มีช่องทางในการขยายผลอย่างไร เกษตรกรในชุมชน หรือเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติได้อย่างไร และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติอย่างไร)

- เกษตรกรนำองค์ความรู้ที่ได้มาปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่และลักษณะของตนเอง โดยเริ่มจากการวางแผนการผลิต เลือกใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม จัดการทรัพยากร และพัฒนาทักษะด้านการตลาด รวมถึงการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการทำเกษตรของตนเองอยู่เสมอ

- ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติ เกษตรกรสามารถนำความรู้และเทคโนโลยีที่ได้จากการเรียนรู้มาปรับใช้ในการผลิตสินค้าเกษตรของตนเอง เพื่อเพิ่มผลผลิต ลดต้นทุน และพัฒนาคุณภาพสินค้า

๔.๑.๖ การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานในพื้นที่

- มีการทำงานแบบบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมส่งเสริมการเกษตร กรมวิชาการเกษตร สนับสนุนองค์ความรู้ เทคโนโลยี และบุคลากรในการดำเนินงานของ ศพก.

๔.๑.๗ บทบาทในการเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อย่างไรบ้าง

- มีหน้าที่วางแผนและกำหนดทิศทางการพัฒนาการเกษตรในพื้นที่ โดยคำนึงถึงความต้องการของเกษตรกรและศักยภาพของพื้นที่เป็นหลัก

- การประสานความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เพื่อให้การดำเนินงานของ ศพก. เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

- มีหน้าที่บริหารจัดการและสนับสนุนการดำเนินงานของ ศพก. ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ รวมถึงการจัดสรรทรัพยากรและอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

- มีหน้าที่ถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีการเกษตรที่ทันสมัยให้กับเกษตรกร

- มีหน้าที่ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของ ศพก. เพื่อให้ทราบถึงปัญหาอุปสรรคและหาแนวทางแก้ไขอย่างเหมาะสม

- มีหน้าที่จัดการประชุมคณะกรรมการ ศพก. เพื่อหารือและร่วมกันพิจารณาแนวทางการดำเนินงาน

- มีหน้าที่ส่งเสริมให้เกษตรกรมีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพ

๔.๒ ความภาคภูมิใจในการเป็น ศพก.

๔.๒.๑ ความภาคภูมิใจในการดำเนินงานเป็น ศพก. ในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาด้านเกษตรในชุมชน

- เป็นแหล่งเรียนรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยี
- ส่งเสริมการเกษตรยั่งยืน และสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและชุมชน
- เป็นต้นแบบและแรงบันดาลใจ สร้างความภาคภูมิใจในอาชีพเกษตร

๔.๒.๒ ความเป็นผู้นำและความเป็นจิตอาสา

๑) ความเป็นผู้นำชุมชนในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ

- จิตอาสาด้านการปลูกป่า

๒) การเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม

- ปรากฏสามารถเป็นแบบอย่างในการเสียสละเพื่อส่วนรวม โดยการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี และสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้อื่น

๕. ข้อคิดประจำตัวในการทำงาน

๑. ละหรือเลิกความเห็นแก่ตัว

๒. เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว

๓. เปิดใจยอมรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ปรับความคิดเห็นที่ต่างกันอย่างสันติวิธีอย่างมีความคิดสร้างสรรค์

๔. มีคุณธรรม จริยธรรม เช่น มีความซื่อสัตย์ ยุติธรรม ประหยัด ขยัน อดทน รับผิดชอบ ตรงต่อเวลา มีความสะอาด มีเหตุผล มีมารยาทที่ดี ช่วยเหลือตนเองได้ เป็นต้น

ส่วนที่ ๔ ผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน

๑. ดำเนินงานถอดบทเรียน โดย (ระบุผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานถอดบทเรียน)

- ๑.๑ นางสาวสินีนารถ กิริติพงศ์พิศาล เกษตรอำเภอสตึก
- ๑.๒ นายสันติ แก่อินทร์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
- ๑.๓ นายกัณตภณ นระรัมย์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
- ๑.๔ นายทศพร โพธิ์สอาด นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร
- ๑.๕ นายจารุวัฒน์ ตามสีรัมย์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร

๒. กระบวนการถอดบทเรียน/เครื่องมือที่ใช้

- การเล่าเรื่องและการอภิปรายกลุ่ม

๓. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน

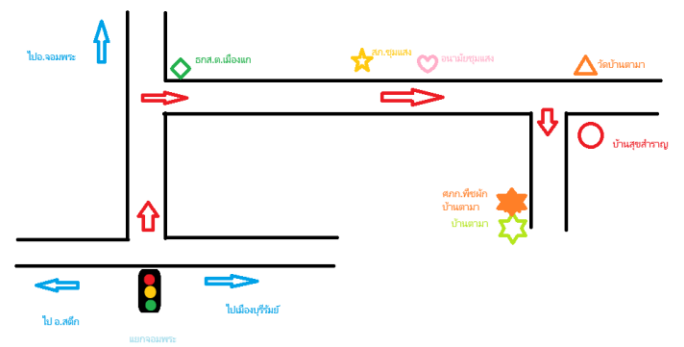
- ความเข้าใจที่ไม่ตรงกัน

***หมายเหตุ ๑. ให้แนบภาพประกอบในแต่ละข้อ

๒. ใส่ภาคผนวกในส่วนของแผนที่แสดงที่ตั้ง ศพก. และศพก. เครือข่าย หรือส่วนอื่นๆที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของ ศพก.

ภาพประกอบ

ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะ ศพก. ที่เป็นเชิงประจักษ์

ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร: ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการนำนวัตกรรม/เทคโนโลยีมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรคืออะไร เช่น ต้นทุน รายได้ ผลผลิต

